

PÍSEŇ SPASENÝCH

Hospodin, jen Hospodin je má záštita a píseň, stal se mou spásou. (Iz 12:2b)

1. čtení: Jan 7:37-46

Hlavní čtení: Izajáš 12

Milí bratři, milé sestry,

tento týden jsem se ve vzpomínkách vrátil k NG festu. Krásné odpoledne, krásný večer, naplněný různými rozhovory s různými lidmi. Nebyly to však jen hluboké a vážné rozhovory, některé byly veselé a vtipné. Alespoň já jsem měl ten dojem. Někdy se mi stává, že se snažím být vtipný. Ovšem ten, který mi naslouchá, můj vtip nepochopí. Znáte mě už dlouho. A tak víte, že mluvím pravdu. Přesně to se mi stalo při jednom rozhovoru na NG festu. Vykládal jsem si s jedním slovenským kolegou farářem, který nás přijel podpořit. Řeč došla i na počasí. Kolega si pochvaloval, že je tak hezky. *Bůh vám žehná, že dnes neprší*, říkal s úsměvem. *To je pravda*, souhlasil jsem na začátku. *Na druhou stranu už bychom si moc přáli, aby pořádně zapršelo. Aby pršelo rovnoměrně a dlouho.* On se začal divit, že u nás neprší. *Vždyť u nás teď úplně lilo!* A v tu chvíli mě napadl farářský vtip. Říkám: *Měli bychom v Javorníku pochyťat všechny Baalovy proroky, aby konečně zapršelo.* Narážel jsem na příběhy o proroku Eliášovi a o jeho zápase s Baalovými proroky na hoře Karmel, v době velikého sucha. On tu biblickou narážku samozřejmě pochopil. Ale nezasmál se. Na chvíli nastalo trapné ticho... A dobře mi tak. Nebyl to dobrý vtip. Já jsem tím ale jen chtěl vyjádřit, že se za vodu v našem kraji musíme vytrvale modlit. Nic víc.

Voda je základní, životně důležitá komodita. To ví obyvatelé Afriky zatím mnohem lépe než obyvatelé Evropy. To cítí lidé na venkově mnohem intenzivněji než lidé ve městě. Vy dobře znáte tu tíseň, když vody ve studni stále ubývá. A také, po vzoru lidu starého Izraele, se za déšť a vodu modlíte. *Vždyť nic se neděje bez Božího přičinění a za všechno důležité máme Hospodina prosit. I na to dnes naráží prorok Izajáš. Jednou, v onen den, v ten Boží den:*

- ***S veselím budete čerpat vodu z pramenů spásy.***

Je to samozřejmě obrazná, básnická řeč. Nedostatek vody způsobuje, že lidé žízní a umírají. A to se děje i v duchovní oblasti. Hřích vysušuje, bratři a sestry. Náš život vysychá, když jsme mezi sebou na kordy. Náš život vysychá, když jsme na kordy s Bohem, pramenem naší spásy. Není vůbec náhoda, že Bible tak často Boží spásu připodobňuje k vodě. Bez vody se nedá žít. Bez vody vše živé umírá. Bez spásy od Boha se nedá žít. Bez Boží záchrany všechno hyne. Proto Ježíš samařské ženě, která nevedla úplně spořádaný život, u Jákobovy studny sdělil, že je pro ni živou vodou.

- ¹³ *Ježíš jí odpověděl: "Každý, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň" ¹⁴ Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky. Voda, kterou mu dám, stane se v něm pramenem, vyvěrajícím k životu věčnému."* (J 4:13-14)

A proto apoštol Jan potěšuje zničené a zoufalé křesťany, kteří prožívají kruté časy pod římskou správou:

- ¹⁶ *Již nebudou hladovět ani žíznit, ani slunce nebo jiný žár jim neublíží, ¹⁷ neboť Beránek, který je před trůnem, je bude pást a povede je k pramenům vod života. A Bůh jim setře každou slzu z očí."* (Zj 7:16-17)

A proto také žalmisté svou žízeň po Bohu přirovnávají k žízni po vodě:

- ² *Jako laň dychtí po bystré vodě, tak dychtí duše má po tobě, Bože! ³ Po Bohu žízním, po živém Bohu. Kdy se smím ukázat před Boží tváří? (Ž 42:2-3)*

Bratři a sestry, po čem žíznili posluchači této Izajášovy písně? A po čem žízníme my sami? Nejprve oni, pak my. Země starého Izraele byla zmítaná válkami, které mezi sebou vedl Izrael s okolními národy. Do toho vstoupil v té době ještě jiný hráč, který ovšem napořád změnil dějiny té Boží krajiny. Starověká Asýrie, mocní králové jako Šalmaneser V. a Sargon II. Mocná a neuvěřitelně krutá vojska, která mimo jiné zničila celé severní izraelské království s centrem v Samaří, a to v roce 722 př. Kr. Z toho už se Boží lid na severu země nikdy nevzpamatoval. Izajáš byl judský prorok, tedy muž Boží, žijící na jihu. Ale i on silně vnímal a prožíval tyto těžké časy pro Izrael. Sám o tom píše dost často. Boží slovo nás nenechá příliš dlouho váhat, kdo za to všechno může. Je to nevěrný Boží lid, který se nedrží svého jediného Boha. Je to neúcta k Hospodinu. Neochota žít podle jeho vůle. Je to násilí v jejich městech, bezpráví v jejich vesnicích, namísto lásky a úcty člověka k člověku. Kvůli tomu přichází asyrská vojska. Kvůli tomu přicházejí dny soudu. Hospodin se rozhněval. Však to slyšíme i z té dnešní písně.

- ¹ *V onen den řekneš: "Vzdávám tobě chválu, Hospodine! Rozhněval ses na mě, tvůj hněv se však odvrátil a potěšils mě."*

Ne, prorok nezastírá, že Hospodin se umí hněvat. A že jeho hněv má tvrdý dopad na Boží lid. Zkusili si hodně. Prožili těžké časy. Ale na druhou stranu: Boží hněv není věčný. Je krátkodobý. Má svůj začátek a má svůj konec. To je evangelium, bratři a sestry. Náš Bůh se umí hněvat. Není mu jedno, co se ve světě, který přivedl k životu, děje. Není mu vůbec jedno, jak my lidé žijeme. Není mu v žádném případě jedno, když se lidé od něj odvracejí a přiklání se k falešným a předem mrtvým jistotám. A není mu jedno, když se mezi sebou lidé nenávidí. On je přece *Svatý Izraele*, jak jej označuje prorok Izajáš. S hříchem, tou duchovní špínou, nemá Bůh vůbec nic společného.

A proto mně zcela nesedí ta lákavá náboženská myšlenka, že *Bůh je jen láska a všem vždycky všechno bez mrknutí oka odpustí. Že se nakonec všichni sejdeme u něj, bez ohledu na to, jak jsme vlastně žili.* Opravdu? Opravdu Hospodin jen tak mávne rukou nad tím, že jsou ženy týrané muži? Opravdu mávne rukou nad tím, že některé děti byly zavražděny? Opravdu mávne rukou nad tím, že se lidé pomlouvají, podvádějí, okrádají a zastráší? Ne! Bible je v tomto směru naprosto konzistentní. Je sama se sebou v souladu. Od začátku do konce Písmo drží myšlenku, že Bůh se kvůli našemu hříchu hněvá. Že se umí rozčítit. Stejně jako každý dobrý rodič těžko nese, když jeho děti nežijí dobře. Když třeba ubližují druhým, a tím i sami sobě. Ale jako každý dobrý rodič, i Hospodin umí odpustit a pomoci. *Rozhněval ses, Hospodine, a máš na to plné právo. Ale v tomto stavu jsi nezůstal! Otevřel jsi nám prameny spásy a my z nich chceme pít plnými doušky. Zachránil jsi nás, spasil jsi nás. Od našich nepřátel. Od nás samotných. Od naší bezbožnosti. Od naší nenávisti, zloby a sobectví. A my tvou spásu radostně a vděčně přijímáme.* Toto nadšeně zpívá prorok Izajáš spolu se svým lidem.

A co my, bratři a sestry? Po čem žízňujeme? Kdy se cítíme vyprahlí? Kdy zažíváme zoufalý nedostatek té Boží vláhy? Kdy jsme slabí, nemocní, dezorientovaní, na pokraji smrti? Každý z nás tu vyprahlost pocítuje jinak. Jindy a jinde. Ale troufám si tvrdit, že ji všichni dobře známe. Na druhou stranu nalezneme i společné problémy, které v této naší době vidíme jako zásadní a u kterých tušíme, že nás z nich musí Bůh sám vysekat. Sami to nezvládneme. Koneckonců: Izajášova píseň je písní celého společenství.

Co třeba duchovní vyprahlost v naší zemi, bratři a sestry? Lidé se napájí kde čím, aby zahnali žízeň po skutečném životě s Bohem, jejich Stvořitelem. Jenže tuto žízeň dokáže uhasit jen pramen veškerého života, Bůh sám. Skrze Ježíše Krista, který nabízí vodu života. Ovšem ani církve se té žízni často neumí zcela ubránit. I církve má někdy sucho v krku. I církve je čas od času vyprahlá a žíznivá. Malátná, slabá a umírající. A to tehdy, když se pokouší pít ze špatných zdrojů! Jak nařiká Hospodin skrze proroka Jeremjáša:

- ¹³ *Dvojí zlo spáchal můj lid: Opustili mne, zdroj živých vod, a vytesali si cisterny, cisterny rozpuštěné, jež vodu neudrží.* (Jr 2:13)

Církevní společenství, která se nedrží Ježíše Krista ukřižovaného a vzkříšeného, duchovně strádají. Žízňují. A nemají, co druhým lidem nabídnout. Je to vlastně docela zvláštní situace. Církve vlastně nemá, co jiného světu nabídnout než Ježíše Krista. Setkání s ním. Jeho blízkost. Jeho odpuštění. Jeho lásku. Jeho pomoc. Jeho záchranu. A přitom tak často nabízí kde co, jen ne Ježíše Krista. Koncerty bez křesťanského obsahu počínaje, nízkoprahovými setkáními bez slova o Kristu konče. Možná je to proto, že církve sama žízňují.

Nemůžeme se divit tomu, že žízňují lidé kolem nás, když my sami někdy pijeme z jiných zdrojů a v důsledku toho jsme pak vyprahlí. Proto Izajáš vítá onen den, kdy bude konečně všechno jinak! Kdy Boží lid znovu prožije, že jen v jeho Bohu je pravý život. Že jen v Bohu je záchrana.

- ² *Hle, Bůh je má spása, doufám a jsem beze strachu. Hospodin, jen Hospodin je má záštita a píseň, stal se mou spásou.*

Nikdo jiný než Hospodin sám, není mou záchranou. Hospodin nezachraňuje. To by bylo pro Izajáša slabé vyjádření. On sám je spása! Nejhlubším rysem Boží povahy je touha zachránit svůj lid. A to v nás vytváří prostor pro naději a pro vděčnost. To z nás vyháňá strach z jeho soudu.

Bratři a sestry, z tohoto pramene pijme plnými doušky. Čerpejme s radostí a veselím z pramenů spásy. Už nežízňujeme! Není to nutné! Hospodin, jen Hospodin je naše spása. On vstupuje do našich životů a proměňuje je. Hospodin nás provází po cestách života.

Na závěr otázka: Jak se vlastně pozná, že svou žízeň hasíme správně? Jak se pozná, že se držíme Hospodina a jeho spásy, kterou nám v Kristu otevřel? Existuje vůbec nějaký objektivní ukazatel, podle kterého bychom to mohli poznat? Existuje! Tím ukazatelem je naše srdečná chvála. Oslava Hospodina, která vychází z našeho nitra a z našich úst.

- ⁴ *V onen den řeknete: "Chválu vzdejte Hospodinu a vzývejte jeho jméno! Uvádějte národům ve známost jeho skutky. Připomínejte, že jeho jméno je vyvýšené.* ⁵ *Zpívejte Hospodinu, neboť vykonal důstojné činy, ať o tom zví celá země!"* ⁶ *Jásej a plesej, ty, která bydlíš na Sijónu, neboť Veliký je ve tvém středu - Svátý Izraele.*

Jak řekl jeden dávný kazatel: *Každá duchovní obroda církve začíná právě u chval.* Chvály Božího lidu jsou pravým důkazem, že Boží lid chápe a přijímá, co pro něj a pro tento svět Bůh činí.

Mě osobně na těchto slovech proroka Izajáše tentokrát nejvíce oslovilo, že chvála je nástrojem evangelizace. Když Boží lid chválí svého Boha, svět kolem něj těmto chválám chtě nechtě naslouchá. Třeba se přidá a pozvedne svůj hlas i někdo další. Třeba se nepřidá, zacpe si místo toho uši, aby tu „hroznou“ píseň spasených neslyšel. To už my neovlivníme. Ať tak či onak, Boží lid zpívat musí. A musí zpívat nejen pro sebe, ale i kvůli druhým. A musí zpívat nejen v kostele, ale i venku. Nejen pro uši Božího lidu. Ale i pro uši těch, kteří zatím k Božímu lidu patřit nechtějí. Vždyť chválí Boha Zachránce, Spasitele. Svatého Izraele, který přebývá v našem středu. Amen.